

วารสารการพยาบาลจิตเวช และสุขภาพจิต

จุดประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ
2. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ความคิดเห็นประสบการณ์ทางด้านสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานวิชาชีพ

กำหนดการออก ปีละ 3 ฉบับ
(ม.ค.- เม.ย., พ.ค.-ส.ค., ก.ย.-ธ.ค.)
เจ้าของ สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
สำนักงาน สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
112 ถนนสมเด็จเจ้าพระยา คลองสาน กรุงเทพฯ 10600 โทร. 0-2437-0200-8
พิมพ์ที่ **บริษัท ธนาเพรส จำกัด**
โทร. 0-2530-4114 (อัตโนมัติ)
โทรสาร 0-2108-8950-51
E-mail : tanapress@gmail.com

THE JOURNAL OF PSYCHIATRIC NURSING AND MENTAL HEALTH

Objectives

1. To distribute knowledge
2. To serve as medium for exchanging informations, ideas, experiences in psychiatric mental health nursing among the professional nurse
3. To promote and increase creative thinking
4. To establish good relationship among the professional members

Published by The Psychiatric Nurses Association of Thailand
Office Somdej Chaopraya Institute of Psychiatry
112 Somdej Chaopraya Rd., Klong-San Bangkok 10600
Printed by Tana Press Co., Ltd.
Tel. 0-2530-4114 (Auto)
Fax. 0-2108-8950-51
E-mail : tanapress@gmail.com

-20-0608(000)P3.indd 1 1/9/2563 BE 15:23

คณะกรรมการวารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ประจำปี 2563-2566

ที่ปรึกษา

ศ.ดร. ศิริพร	จิรวัฒน์กุล	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร. พวงรัตน์	บุญญานุรักษ์	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
รศ.ดร. จินตนา	ยูนิพันธุ์	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
รศ. สมศร	เชื้อหิรัญ	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
นางวัชราภรณ์	อุทโยภาส	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
นางกัลยา	ภักดีมงคล	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
นางกาญจนา	เหมะรัต	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
รศ.ดร. อรพรรณ	ลือบุญธวัชชัย	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
ศ.ดร. มรรยาท	รุจิวิชชญ์	อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
ดร. มยุรี	กลับวงษ์	นายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย

บรรณาธิการ

รศ.ดร. พัชรินทร์	นินทจันทร์	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

รองบรรณาธิการ

ผศ.ดร. รังสิมันต์	สุนทรไชยา	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผศ.ดร. โสภิณ	แสงอ่อน	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผศ.ดร. ทัศนา	ทวีคูณ	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร. วไลลักษณ์	พุ่มพวง	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ.ดร. เอกอุมา	อิ่มคำ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นางสาวสาวิตรี	แสงสว่าง	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร. ดาราวรรณ	ต๊ะปินตา	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.พิศสมัย	อรทัย	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.วารีรัตน์	ถาน้อย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร. เพ็ญนภา	แดงด้อมยุทธ์	คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร.อุทยา	นาคเจริญ	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
อ.ดร. วัชรินทร์	วุฒิรณฤทธิ์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
อ.ดร. อัจฉรา	คำมะทิตย์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี
ผศ. เครือวัลย์	ศรียารัตน์	สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย
อาจารย์ว่าที่ ร.ต.ธีระยุทธ	เกิดสังข์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
น.ต.หญิง ยุวดี	วงษ์แสง	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
นางสาวสุกันยา	สำราญพิศ	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
นางสาวนิรมล	ปะนะสุนา	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
นางนุชนาถ	ชัยเจริญ	โรงพยาบาลศรีธัญญา
นางนิรมัย	คุ้มรักษา	สถาบันราชานุกูล

คณะกรรมการที่ปรึกษา สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย ปี 2563-2566

กรรมการที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ อธิบดี กรมสุขภาพจิต

กรรมการที่ปรึกษาทางกฎหมาย ทนายเสรี สุวรรณ์

กรรมการที่ปรึกษา นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ สมศร เชื้อหิรัญ
รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย
ศาสตราจารย์ ดร.มรรยาท รุจิวิชชญ์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลศรีธัญญา
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันราชานุกูล
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลสวนปรุง
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลสวนสราญรมย์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้
รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชพิษณุโลก
ผู้อำนวยการกองการพยาบาลสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการอำนวยการ สมาคมพยาบาลจิตเวช แห่งประเทศไทย ประจำปี 2563-2566

ดร. มยุรี กลับวงษ์	ข้าราชการบำนาญ โรงพยาบาลศรีธัญญา	นายกสมาคม
นางวัชราภรณ์ อุทโยภาศ	ข้าราชการบำนาญ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	อุปนายก คนที่ 1
นางพรทิพย์ คงสัตย์	ข้าราชการบำนาญ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	อุปนายก คนที่ 2
ผศ.ดร. กาญจนา สุทธิเนียม	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	เลขาธิการ
นางอำพัน จารุทัสนางกูร	ข้าราชการบำนาญ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	เหรัญญิก
นางอรษา ฉวาง	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	ผู้ช่วยเหรัญญิก
นางวีนา วิทยเจียกขจร	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	ผู้ช่วยเหรัญญิก
ผศ.ดร. ชลพร กองคำ	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	ประธานฝ่ายวิชาการและบริการชุมชน
ดร. อุทยา นาคเจริญ	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	ประธานร่วมฝ่ายวิชาการและบริการชุมชน
นางพนิดา รัตนไพโรจน์	สถาบันราชานุกูล	ประธานร่วมฝ่ายวิชาการและบริการชุมชน
นางสาวอนงค์นุช ศาโศรก	โรงพยาบาลศรีธัญญา	ประธานร่วมฝ่ายวิชาการและบริการชุมชน
นางดวงตา กุลรัตนญาณ	ข้าราชการบำนาญ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	ประธานฝ่ายจัดหาทุน
นางอัญชลี วัดทอง	ข้าราชการบำนาญ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	ประธานร่วมฝ่ายจัดหาทุน
นางรุจิรา จงสกุล	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	ประธานร่วมฝ่ายจัดหาทุน
นางสุภาวดี ชุ่มจิตต์	ข้าราชการบำนาญ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	ประธานร่วมฝ่ายจัดหาทุน
นางฉันทนา พิกุลทอง	ข้าราชการบำนาญ สถาบันราชานุกูล	ประธานร่วมฝ่ายจัดหาทุน
นางนารีรัตน์ รุจิรพิพัฒน์	โรงพยาบาลศรีธัญญา	ประธานร่วมฝ่ายประชาสัมพันธ์และปฏิคม
นางนิชนันท์ คำล้าน	ข้าราชการบำนาญ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	ประธานร่วมฝ่ายประชาสัมพันธ์และปฏิคม
อ.ดร. ภาศิษฎา อ่อนดี	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ประธานร่วมฝ่ายประชาสัมพันธ์และปฏิคม
รศ.ดร. พัชรินทร์ นินทจันทร์	โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	ประธานฝ่ายวารสาร
ผศ.ดร. วไลลักษณ์ พุ่มพวง	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ประธานร่วมฝ่ายวารสาร
รศ.ดร. เอกอุมา อิ้มคำ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ประธานร่วมฝ่ายวารสาร
น.ต.หญิง ยุวดี วงษ์แสง	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	ประธานร่วมฝ่ายวารสาร
นางรื่นฤดี ลิ้มฉาย	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	นายทะเบียน สวัสดิการและผู้จัดการสำนักงาน
นางสาววริศรา ใจคำปัน	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	ผู้ช่วยนายทะเบียน สวัสดิการและผู้จัดการสำนักงาน

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ปีที่ 34 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2563 Vol.34 No.2 May - August 2020

บรรณาธิการแถลง

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตได้มีบทความวิชาการและบทความวิจัยซึ่งมีเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชอย่างต่อเนื่องเสมอมา ในวารสารฉบับที่ 2 ปีที่ 34 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2563) นี้มีประเด็นที่น่าสนใจและมีผลลัพธ์เชิงประจักษ์เกี่ยวกับการลดความเครียดในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคสมองเสื่อม ตราบาปในสมาชิกครอบครัวผู้ที่ฆ่าตัวตายสำเร็จกับการประยุกต์ใช้กลุ่มจิตบำบัดประคับประคอง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไม่ร่วมมือรับประทานยาในผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้ว โปรแกรมส่งเสริมการทำหน้าที่ร่วมกับสัมพันธภาพบำบัดต่อสุขภาวะของผู้ป่วยจิตเภท ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความแข็งแกร่งในชีวิตในวัยรุ่นกลุ่มด้อยโอกาส สุขภาพจิตของผู้สูงอายุโรงเรียนชราบาลวุฒิวิทยาลัย โปรแกรมการบำบัดด้วยการยอมรับและพันธะสัญญากับอาการซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการจัดการกับความเครียดตามวิถีของชุมชน โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพเพื่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคจิตเภท และโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรับประทานยาในผู้ป่วยจิตเภท

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณสมาชิกวารสารและผู้สนใจทุกท่านที่ให้การสนับสนุนติดตามมาโดยตลอด พร้อมกันนี้ขอเชิญผู้สนใจทุกท่านสมัครเป็นสมาชิกวารสารและส่งบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและวิชาชีพ ทั้งนี้ในปัจจุบันการส่งบทความวิชาการและบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตนั้นผู้เขียนสามารถส่งทางเว็บไซต์ของวารสารฯ และขอให้ผู้เขียนบทความได้โปรดอ่านทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำในการเตรียมและการส่งบทความต้นฉบับทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ นินทจันทร์

บรรณาธิการ

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ปีที่ 34 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2563 Vol.34 No.2 May - August 2020

สารบัญ

เรื่อง	ผู้แต่ง	หน้า
บทความวิชาการ		
• การลดความเครียดในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคสมองเสื่อม	ชาลินี สุวรรณยศ ดาราวรรณ ต๊ะปินตา	1
• ตราบาปของสมาชิกครอบครัวผู้ที่ฆ่าตัวตายสำเร็จกับการประยุกต์ใช้กลุ่มจิตบำบัดประคับประคอง	เฉลิมพรรณ์ เมฆลอย	18
บทความวิจัย		
• ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไม่ร่วมมือรับประทานยาในผู้ป่วยโรคอารมณ์สองขั้ว	สุชานาถ อินวรรณา โสภิณ แสงอ่อน พัชรินทร์ นินทจันทร์ มาลาตี รุ่งเรืองศิริพันธ์	33
• ผลของโปรแกรมส่งเสริมการทำหน้าที่ร่วมกับสัมพันธภาพบำบัดต่อสุขภาวะของผู้ป่วยจิตเภท	รัชนีกร อุปเสน วีรพล แสงปัญญา	57
• ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ เหตุการณ์ที่สร้างความยุ่งยากใจ ความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อน และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมกับความแข็งแกร่งในชีวิตในวัยรุ่นกลุ่มด้อยโอกาสไทยในจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง	ศิริพร ณ นคร พัชรินทร์ นินทจันทร์ โสภิณ แสงอ่อน นันทิยา เอกอธิคมกิจ	77
• สุขภาพจิตของผู้สูงอายุโรงเรียนชราบาลวุฒิวิทยาลัย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	มธุรส สว่างบำรุง รุ่งกานต์ ใจวงค์ยะ สุวรี ฤกษ์จารี	99

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	ผู้แต่ง	หน้า
• ผลของโปรแกรมการบำบัดด้วยการยอมรับและพันธะสัญญาต่ออาการซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ	ธีรนาถ บุญญาธิการ รังสิมันต์ สุนทรไชยา ธรรมนาถ เจริญบุญ	118
• ผลของโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรับประทานยาในผู้ป่วยจิตเภท	สุมิศา กุมลา โสภิณ แสงอ่อน พัชรินทร์ นินทจันทร์	132
• ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมสุขภาพเพื่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคจิตเภท	ณัฏฐพัชร สุนทโรวิทย์ อัญชลี วิจิตรปัญญา ปาณิสรา อินทร์กันทุม	153
• ผลของโปรแกรมการฟื้นคืนสู่สุขภาวะต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจิตเภท	ดรัณ พงศธรสกุล เพ็ญนภา แดงด้อมยุทธ์	169